

zor prvního soudu, že žaloba vzhledem na uvedenou v ní doložku a na zrušení exekuce k návrhu žalované má být pokládána za pouhé oznámení. Pro to není v civilním soudním řádě opory. Soud také o žalobě nařídil rok a jednal s dostavivší se žalovanou stranou. Měl tedy o jejích návrzích rozhodnouti. Proto nemohl též nastati klid řízení. Dle §u 170 c. ř. s. stane se tak jen tehdy, když k roku ustanovenému k ústnímu jednání žádná ze stran se nedostavila. O tom, jaký význam má přednes žalované strany pro rozhodnutí a zda může se strana domáhati zamítnutí žaloby, mohl soud uvažovati pouze při vydání svého rozhodnutí, nikoliv však z toho důvodu straně rozhodnutí odepřítí. Návrh dostavivší se strany na vydání rozsudku pro zmeškání byl dle §u 396 c. ř. s. odůvodněn, čemu nikterak nevadilo, že žalující strana nejednala a neučinila návrhu na vydání rozsudku pro uznání.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nutno přisvědčiti názoru rekursního soudu, že když dostavivší se zastupce žalované strany učinil při roku návrh, aby byl proti nepřítomné žalující straně vydán rozsudek pro zmeškání, neměl mu soud rozhodnutí rozsudkem odepřítí, ovšem ale měl při tom uvažovati o tom, jaký význam má přednes dostavivší se strany žalované a možno-li žalobu zamítnouti a žalující stranu odsouditi k náhradě účtovaných útrat. Žalovaná strana při svém návrhu odvolávala se na své podání ze dne 11. září 1925 exekučního spisu a v tom spočívá její skutkový přednes pro návrh na rozsudek pro zmeškání a zamítnutí žaloby. Z toho ovšem nenasleduje, že tak rozhodnuto býti musí, ježto nutno ještě zkoumati, zdali tento přednes v ohledu skutkovém a právním jest dostatečnou základnou pro to. Neboť na žalobu musí v tom případě, třeba nebyla při roku přednesena, vzat býti ohled, jakmile o ní bylo řízení zavedeno a rozsudek, navrhla-li dostavivší se žalovaná strana jeho vydání, může býti vynesena na základě žaloby a skutkového přednesu strany se dostavivší, tedy po případě i proti navrhovateli. (Srov. Neumann, Komentář k §u 396 c. ř. s., 3. vyd., II. sv. str. 1238—1239). Poněvadž však tu není žádného z důvodů §u 402 c. ř. s., pro které lze zamítnouti návrh, aby pro zmeškání jedné strany byl vynesena rozsudek, zrušil rekursní soud vším právem usnesení prvního soudu, uloživ mu, by znova rozhodl.

Čís. 5620.

Odklad exekuce vyklizením (zákon ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n.).

Zákon neuvádí oprávněné osoby výčetmo, nýbrž chrání každého, kdo používá bytu, o jehož vyklizení jde, na základě nějakého právního důvodu.

Ochrana přísluší též rozvedené a napotom rozloučené manželce ohledně části původně společného bytu, již jí byl manžel přepustil až do právoplatného rozhodnutí sporu o rozvod manželství od stolu a lože.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1926, R II 376/25.)

Za sporu o rozvod manželství od stolu a lože bylo manželce povoleno oddělené bydliště v dosavadním společném bytě až do právoplatného vyřízení sporu o rozvod. Spor byl pak právoplatně ukončen rozvodem manželství z viny manželovy a napotom došlo též k rozluce manželství. Manžel vysoudil po té proti manželce spor, jímž se domáhal vyklizení místností jí obývaných. Za exekuce vyklizením žádala manželka, by jí byl povolen odklad exekuce vyklizením podle zákona ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. Soud první stolice odkladu exekuce vyklizením nepovolil, rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by vyčkaje pravomoci, znovu rozhodl o návrhu na odklad. Důvody: Zákonem ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. jest, jak z demonstrativního výpočtu oprávněných osob v §u 1 tohoto zákona jde na jevo, chráněn každý, kdo používal dosavad bytu, o jehož vyklizení jde, na základě nějakého právního důvodu. Zákon tento sleduje ten účel, by osoba, jež se po skončení nájemního poměru nebo tomu podobného má vystěhovati, nezůstala bez přístřeší. Nepožívá však ochrany této ten, kdo se do místností používaných vetřel, kdo místnosti ty zaujal, opíraje se o důvod neplatný, nebo kdo vůbec nebyl k vymáhající straně v poměru, podobném poměrům v §u 1 cit. zák. uvedeným (nájemník, podnájemník, domovník, zaměstnanec s bezplatným bytem a pod.), jako na příklad majitel domu, jenž, prodav dům, zavázal se do určité doby z něho se vystěhovati. Stěžovatelka používala až do vzniku exekučního titulu bytu jako manželka vymáhajícího věřitele a bylo jí usnesením soudu povoleno do právoplatného rozhodnutí rozvodového sporu oddělené bydliště, jež jí bylo zřízeno tím způsobem, že vymáhající věřitel jí přenechal jeden pokoj s přísl. se zvláštním vchodem až do doby, než bude právoplatně rozhodnuto ve sporu o rozvod. Užívala tedy stěžovatelka bytu na základě platného právního důvodu, podobného důvodu, na základě kterého užívá bytu nájemník nebo zaměstnanec s bezplatným bytem. Důvod tento pominul arciž vznikem exekučního titulu, právní důvod k používání bytu musí však vždy u osob v §u 1 zák. ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. uvedených pominouti před vznikem exekučního titulu, jinak by nemohl povstati exekuční titul na vyklizení bytu. Nevadí, že stěžovatelka pobírá od vymáhajícího věřitele výživné, z kterého má si byt platiti, neboť exekuční soud musí, povolí-li odklad exekuce, řídit se ustanovením §u 2 cit. zák. a zejména určití náhradu, kterou za další používání jest zaplatiti, a v usnesení uvéstí částku, kterou má povinná zaplatiti a povinnou stranu poučiti, že na návrh vymáhajícího věřitele bude exekuce vykonána, když náhrada za další používání místností nebude včas zaplacená. Ačkoliv tedy rekursní soud jest toho názoru, že se ustanovení §u 1 cit. zák. na povinnou vztahuje, nemohl ve věci samé rozhodnouti, poněvadž soud první stolice se svého právního stanoviska nezjistil, zdali povinná nemá beze své viny jiné, potřebě odpovídající náhrady, t. j. zdali se po vzniku exekučního titulu skutečně úsilovně starala o náhradní byt odpovídající potřebě.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Správné jest, že zákon ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. nevypočítává osob oprávněných způsobem vyčerpávajícím (taxativně), a správné jest, že jest jím chráněn každý, kdo používal posavad bytu, o jehož vyklizení jde, na základě nějakého právního důvodu. Dlužno tedy zkoumati, zda jest tomu tak u povinné strany. Tato sdílela společnou domácnost s vymáhajícím věřitelem jako jeho manželka, jsouc k tomu zavázána ustanovením §u 92 obč. zák. Používání sporného bytu v takovém případě jest nerozlučně spojeno s manželským spolužitím, na kterémž poměru nenastala změna ani prozatímným opatřením, jímž jí bylo povoleno oddělené bydliště, jelikož tím bylo toliko vysloveno, že prozatím nejsou manželé nuceni až do rozhodnutí sporu v nerozlučitém společenství manželském setrvati. Dohodou mezi manželi byla ponechána bývalé manželce část společného bytu manželem najatého a sestávajícího z kuchyně a pokoje se zvláštním vchodem k používání, čímž ostatně bylo jen dosaženo účele odděleného bydliště. Nutno nyní dále zkoumati, zda a jaký právní poměr mezi manželi touto dohodou povstal. Nemůže býti sporu o tom, že manžel, nynější vymáhající věřitel, nebyl zavázán, aby bývalé své manželce část do té doby společně používaného bytu popustil, učinil-li však tak — ať z ochoty, ať z jiné pohnutky — volně nakládal svým bytem a přepustil ho na určitou dobu (do pravoplatného rozhodnutí sporu o rozvod manželství) své manželce bezplatně do užívání a tak s ní ujednal smlouvu o půjčku dle §u 971 a násl. obč. zák., takže bývalá manželka jeho používala od té doby části bytu z právního důvodu podobného oněm právním důvodům, jež uvádí § 1 zákona čís. 51 sb. z. a n. Proto právem prohlásil rekursní soud, že požívá bývalá manželka, nyní povinná strana zákonné ochrany zákona a učinil opatření z ustanovení tohoto zákona plynoucí.

Čís. 5621.

Otázka, zda jednání (opomenutí) jest v příčinné souvislosti se škodlivou událostí jest (z pravidla) otázkou skutkovou. V případě §u 1311 obč. zák. lze však mluvit také o zvláštní příčinnosti právní, již dlužno lišiti od příčinnosti přirozené (skutkové). Sřícení automobilu do příkopu následkem náhlé nevolnosti řidiče. V tom, že řidič jel hadovitě po silnici vzhledem k ústnímu nařízení silničních orgánů, nelze spatřovati porušení předpisů silničního řádu.

(Rozh. ze dne 5. ledna 1926, Rv II 829/25.)

Na státní autobusové lince ve Slezsku zřítíl se autobus do příkopu, při čemž byla celá řada osob poraněna. Žalobní nárok jednoho z poraněných na náhradu škody neuznal procesní soud prvé stolice důvodem po právu, odvolací soud uznal žalobní nárok důvodem po právu. Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvé stolice.